

Reyers' kunst van karpers en mossels

Tentoonstelling: Zeger Reyers, Aqua Boogie II. T/m 13 jan 2008 in Gemeentemuseum Den Haag, Stadhouderslaan 41, Den Haag. Inl.: www.gemeentemuseum.nl, 070-3381111. In Galerie Maurits van de Laar in Den Haag zijn t/m 9 dec foto's van Zeger Reyers te zien.

Door MANON BRAAT
Een dun vel van wit plastic is over water gespannen. Het golft lichtjes. Af en toe zie je visjes onder het plastic kronkelen. Dat althans, lijkt de setting van de video-installatie *Aqua Boogie II*. Maar het zouden ook levende spermatozoïden in een medisch laboratorium onder een microscoop kunnen zijn. Of een kweek van bloedzuigers. Zeger Reyers (Voorburg, 1966) maakte de video speciaal voor de expositie ter gelegenheid van de

Ouborg Prijs die hij op 3 november ontving. De prijs, genoemd naar de Haagse kunstenaar Pieter Ouborg (1893-1956), is een gemeentelijke oeuvreprijs die door kunstcentrum Stroom wordt uitgereikt aan een Haagse kunstenaar die lokaal en nationaal van betekenis is.

Aqua Boogie II hypnotiseert door dat eindeloos kabbelende ritme van de mysterieuze zwarte figuurtjes die telkens weer even verdwijnen. Het werk roept Reyers' eerste *Aqua Boogie* (2004) in herinnering, waarin daadwerkelijk levende wezens opdoemden uit het water. Voor deze installatie schilderde hij de laagst gelegen zaal van het GEM zwart en liet de ruimte vollopen met water. Via vlonders en loopbruggen is het aardedonkere vertrek te betreden. Enkel wat rimpelingen, bellen en spetters veroorzaakt door rond-

zwemmende karpers doorbreekt soms even de serene, duistere stilte.

De kunst van Reyers is onvoorstelbaar. Natuurlijke processen bepalen het verloop en uiteindelijke resultaat van het werk. Zo zonk Reyers ooit een terrasstoeltje af in de Oosterschelde als kweekplek voor mosselen. Van tijd tot tijd onderzocht hij onder water of zich er al voldoende schelpen aan de stoel hadden gehecht. Tijdens de opening van een expositie werd de mosselstoel in een grote pan gestoomd. In de vochtige kelder van Witte de With entte Reyers op rondslingerde rommel oesterzwammen. Oude apparatuur en boeken werd in overwoekerde staat naar de tentoonstellingsruimte vervoerd en in glazen vitrines geëxposeerd.

Door interventies van de kun-

stenaar nemen dieren, planten en zelf gekweekte micro-organismen als schimmels, mossen en kiemen bezit van door mensen geannexeerde omgevingen en objecten. Dat zou je kunnen opvatten als de opstand van de natuur tegen de mens. Maar Reyers wil geen kritiek leveren op omgang van de mens met de aarde. Zijn interesse betreft de biologie, en zijn kunst is dan ook eerder het product van semi-wetenschappelijk onderzoek dan van maatschappelijk engagement. Het is de verwondering over de natuur die hem beweegt. De cyclus van alle leven, minuscuul als het ontkiemen en het vergaan van een grassprietje. Dat wil Reyers het publiek niet alleen tonen, maar ook laten ruiken, proeven, voelen. De installatie van op luxaflex gepoot rogge op de kunstbeurs Art Rotterdam deed dit jaar

de hele beursstand geuren, de plantjes zag je elke dag een klein beetje groeien.

Op liefdevolle wijze maakt Reyers zijn publiek deelgenoot van het wonder dat de natuur is. De vervreemdende samensmelting van het organische met het niet-organische resulteert in ronduit poëtische installaties. Zoet zijn ze nooit, daarvoor vinden mensen de zelfsturende krachten van moeder natuur te bedreigend.

Van Reyers vergankelijke kunstwerken resteren vaak alleen video-opnamen en foto's. In dat opzicht is *Aqua Boogie II* bijzonder, en voelt het incompleet. De toch al uitzonderlijk abstracte en geluidloze video is buiten het oog van de toeschouwer vooraf gegaan door een of ander proces. Welk proces dat was, daar mag de toeschouwer kennelijk naar raden.